Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002242

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-06-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Харківської державної академії культури від 05 липня 2024 р. № 275-с

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пен Лю --

2. Liu Peng

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Музичне мистецтво

Дата захисту: 19-06-2024

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 5743

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія культури

Код за ЄДРПОУ: 30036001

Місцезнаходження: Бурсацький узвіз, 4, Харків, Харківський р-н., 61057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія культури

Код за ЄДРПОУ: 30036001

Місцезнаходження: Бурсацький узвіз, 4, Харків, Харківський р-н., 61057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.01

Тема дисертації:

1. Вокальне мистецтво Харкова другої половини XIX ст.

2. Vocal art in Kharkiv during second half of the XIX century.

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено дослідженню специфіки формування та становлення вокального мистецтва в одному з провідних культурних центрів України – Харкові. Для оптимізації існуючого знання про музичну культуру Харкова, актуальним є дослідження специфіки та ролі вокального мистецтва в цьому місті в різні історичні періоди. З'ясування логіки формування та функціонування тих чи інших ознак професійного відтворення голосом музичного тексту в певних хронологічних і культурних межах сприяє осмисленню феноменів, як вокального мистецтва, так і музичної культури України. Об'єктом дослідження є музична культура Харкова XIX – початку XX ст. Предметом – специфіка вокального мистецтва Харкова в контексті становлення музичної культури міста в другій половині XIX ст. У дисертації вперше в українській музикології предметом спеціального теоретичного розгляду постало вокальне мистецтво Харкова другої половини XIX ст. у системній єдності аспектів музичного виконавства та професійної вокальної освіти. Узагальнені основні чинники формування та осмислення вокального мистецтва Харкова протягом XIX ст. в основних сферах його функціонування: освітньому середовищі, концертній практиці міста, оперному виконавстві. Специфіка

культивування професійної вокальної підготовки в Харкові до середини XIX ст. зумовлена педагогічною діяльністю в загальних освітніх закладах міста капельмейстерів, які в процесі підготовки співака до колективного музикування застосовували усталену в європейській музичній практиці методику постановки голосу та володіння співочим апаратом. Виконавська та педагогічна діяльність європейських співаків з 1840-х рр. стимулювала професіоналізацію вокальної підготовки в загальних освітніх закладах Харкова в контексті переорієнтації з колективного на сольний спів. З 1870-х рр. професійна вокальна освіта в Харкові формувалася в межах функціонування освітніх приватних осередків та структур Харківського відділення Російського музичного товариства. В галузі приватної вокальної підготовки провідну роль відігравали професійні вокалісти з досвідом виступів на оперній сцені, для яких результативним орієнтиром була підготовка до співу в опері, що зумовлювало, здебільшого, ремісничий підхід до засвоєння вокальних навичок. Це безпосередньо стосується тимчасової педагогічної практики в Харкові оперних співаків Е. Павловської, Г. Сюннерберг, А. Калистовського, О. Фюрера, Д. Усатова та ін. В педагогічній діяльності керівників приватних закладів О. Силуянової-Кондиревої, А. Ральф-Агац, А. Легран, К. Прохорової-Мауреллі, В. Тихонова, С. Лапинського, які тривалий термін діяли в Харкові, простежується орієнтація на модель універсального оперного співака, що проявлялося в активному залученні в освітній процес ансамблевого й хорового виконання на сцені, опрацювання, поряд із вокалом, акторських навичок, публічних постановок оперних уривків як важливого практичного компоненту вокально-сценічної підготовки. Вокальна підготовка як методичний процес осмислювалася в педагогічній діяльності високопрофесійних митців в освітніх структурах Харківського відділення Російського музичного товариства, яка здійснювалася в межах регламентованої системи виховання універсального музиканта. Педагогічна майстерність К. Прохорової-Мауреллі (педагог класу співу з 1871 р. до 1888 р.) та С. Мотте (педагог класу співу з 1885 р. до 1901 р.), зумовлена професіоналізмом мисткинь, основаним на ґрунтовній вокальній підготовці та успішній самореалізації на оперній сцені й концертній естраді, проявлялася в якості підготовки фахівців, спроможних на достатньому професійному рівні успішно здійснювати вокальні виконавську та педагогічну функції. Педагогічна майстерність К. Мауреллі сприяла подальшому самовдосконаленню та успішній оперній кар'єрі сопрано В. Зарудної, К. Коляновської, С. Давидової, В. Ейген та ін., концертно-виконавській і педагогічній діяльності С. Мотте. Педагогічна майстерність С. Мотте сприяла подальшій успішній самореалізації на оперній сцені сопрано Ю. Рейдер, М. Михайлової, М. Полякової, мецосопрано Є. Корецької, Л. Курочкиної та ін.

2. This thesis is dedicated to the exploration of specifics of the formation and development of vocal art in one of Ukraine's major cultural centers – Kharkiv. To optimize existing knowledge about Kharkiv's musical culture, it is essential to investigate the specific features and role of vocal art in this city across various historical periods. Elucidating the logic behind the formation and functioning of specific aspects of professional vocal rendition of musical texts within certain chronological and cultural frameworks contributes to the understanding of both vocal art and Ukrainian musical culture as a whole. The object of this research is the musical culture of Kharkiv during the period from XIX to the early XX century. The subject matter is the specificity of Kharkiv's vocal art in the context of the city's musical culture development during the second half of the XIX century. For the first time in Ukrainian musicology, the vocal art of Kharkiv in the second half of the 19th century has become the subject of special theoretical consideration in the systematic unity of aspects of musical performance and professional vocal education. The fundamental factors in the formation and comprehension of Kharkiv's vocal art throughout the 19th century are summarized in the main spheres of its functioning: the educational environment, the city's concert practice, and opera performance. The specificity of professional vocal training cultivation in Kharkiv before the mid-19th century was determined by the pedagogical activities of kapellmeisters in the city's general educational institutions. In the process of preparing singers for collective execution of musical arts, they applied the established European methodological practices of training of signer's voices and teaching the students mastery of the vocal apparatus. The performing and pedagogical activities of European singers from the 1840s stimulated further professionalization of vocal training in Kharkiv's general educational institutions in the context of a reorientation from choral to solo singing. From the 1870s onwards, professional vocal education in Kharkiv was

formed within the framework of the functioning private educational centers and structures of the Kharkiv branch of the Russian Musical Society. In the field of private vocal training, a leading role was played by professional vocalists with experience of performing on the opera stage, who viewed preparedness of singers for opera performance as the main objective, which, for the most part, determined a craftsmanship approach to mastering vocal skills. This approach was especially advocated by opera singers E. Pavlovskaya, G. Sunnerberg, A. Kalistovsky, O. Furrer, D. Usatov and such, who temporarily worked in Kharkiv at that time. In the teaching careers of the heads of private institutions O. SiluyanovaKondyreva, A. Ralf-Agats, A. Legrain, K. Prokhorova-Maurelli, V. Tikhonov, S. Lapinsky, who worked in Kharkiv for a long time, a focus on the concept of a universal opera singer manifests through expanding involvement of ensemble and choral performance on stage in the educational process, and in directing efforts towards development of not only vocal skills, but also acting ones, with performance of opera excerpts being seen as an important practical component of combined vocal and acting performance training. Vocal training as a methodical process was reflected upon in pedagogical careers of professional artists in the educational structures of the Kharkiv branch of the Russian Musical Society, which was carried out within the framework of an established system of upbringing a universal musical artist. The pedagogical skills of K. Prokhorova-Maurelli (teacher of the Singing course from 1871 to 1888) and S. Motte (teacher of the Singing course from 1885 to 1901), brought further forth by their professionalism based on thorough vocal training and expirience on the opera and concert stage, manifested itself in the high skill level of their students, who upon finishing the course were capable both successful vocal performance and teaching the next generation of students at a sufficiently professional level. Exceptional teaching skills of K. Maurelli contributed to the further self-realisation and successful operatic career of sopranos V. Zarudnaya, K. Kolyanovskaya, S. Davidova, V. Eigen, etc., singing and teaching career of S. Motte. In turn, teaching skills of S. Motte contributed to the successful careers in opera of sopranos Y. Reider, M. Mikhaylova, M. Polyakova, mezzo-soprano E. Koretskaya, L. Kurochkyna, etc.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Пен Лю. Специфіка професіоналізації співу в загальних освітніх закладах Харкова до середини XIX ст. // Культура України. Вип. 77, 2022. С. 103–111.
- Пен Лю. Виконавська практика як складова вокальної підготовки в освітньому закладі Харківського відділення Російського музичного товариства 1870-х – 1880х рр. // Актуальні питання гуманітарних наук. Вип. 59. Т. 3. 2023. С. 34–41.
- Пен Лю. Специфіка вокальної підготовки та педагогічна діяльність С. Ю. Мотте в Харківському музичному училищі (1885-1901) // Культура України. Вип. 81. 2023. С. 85–93.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лошков Юрій Іванович

2. Yurii Loshkov

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія культури

Код за ЄДРПОУ: 30036001

Місцезнаходження: Бурсацький узвіз, 4, Харків, Харківський р-н., 61057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гребенюк Наталія Євгеніївна

2. Nataliia Hrebeniuk

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зав'ялова Ольга Костянтинівна

2. Olha Zavialova

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет ім.А.С.Макаренко

Код за ЄДРПОУ: 01125510

Місцезнаходження: , Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щепакін Василь Михайлович
2. Vasyl Shchepakin

Кваліфікація: д. мист., доц., 17.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія культури

Код за ЄДРПОУ: 30036001

Місцезнаходження: Бурсацький узвіз, 4, Харків, Харківський р-н., 61057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Осадча Віра Миколаївна
2. Vira Osadcha

Кваліфікація: к. мист., професор, 17.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія культури

Код за ЄДРПОУ: 30036001

Місцезнаходження: Бурсацький узвіз, 4, Харків, Харківський р-н., 61057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Коновалова Ірина Юріївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Коновалова Ірина Юріївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Заклінська Юлія Михайлівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна